

גם עסק קטן יכול לזכות במכרז כמו גדול

העדר חיסיון דו"ח מבקר פנים בחברה פרטית

משרדנו מיעץ למבקר הפנים במספר חברות פרטיות המתנהלות מהיבטים רבים, כחברות ציבוריות ולאחרונה עלתה שאלת חיסיון של דו"ח מבקר הפנים כאשר המדובר בחברה פרטית. האם חל על דו"ח זה החיסיון החל על דו"ח של מבקר פנים בחברה ציבורית?

חוק החברות, תשנ"ט-1999 קובע כי דירקטוריון של חברה ציבורית ימנה מבקר פנימי ועליו יחולו חלק מסעיפי חוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב - 1992, לרבות סעיף 10 ל. סעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית קובע כי דו"ח, הוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או הכין המבקר הפנימי במילוי תפקידו לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי (אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעותי) וכך הדבר גם לענין הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידיו של המבקר הפנימי.

חברות פרטיות, בניגוד לחברות ציבוריות, אינן מחויבות במינוי מבקר פנים, אך חברות רבות מאמצות באופן וולונטרי את כללי הביקורת הפנימית. בגילוי דעת של לשכת המבקרים הפנימיים לישראל מיום 10 ינואר, 2006, נכתב כי מרגע שרוף מסוים החליט לקיים בו ביקורת פנימית הרי ההוראות שנכתבו בחוק הביקורת הפנימית מחייבים בשינויים המחויבים וכי ברור הוא שהוראת החיסיון לפי סעיף 10 האמור תחול אף היא.

דא עקא, כי בחינה של הפסיקה בנושא מגלה כי הנושא עלה עד היום לפחות בשני פסקי דין (אם כי אין אנו מכירים פסיקה של ערכאות גבוהות בנושא). במקרה האחר, עלה הנושא בבית הדין לעבודה כאשר נדרש גילוי של דו"ח בדיקה של בודק מטעם האסיפה הכללית של החברה אשר מונה לביור המסכת העובדתית אשר הביאה לפיטורי התובע. הנתבעים טענו כי דו"ח הבדיקה הפנימית שנערך על ידי הבודק אינו קביל כראיה בהליך משפטי לאור סעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית, אולם בית הדין פסק כי "סעיף 10 לחוק הביקורת הינו הוראה בדבר אי קבילות ראיה, שהיא חריג לכלל של ביור וחקר האמת שביסוד ההליך משפטי ולכזויות בעל הדין להידרש לראיותיו, וכזה יש לבחון אותו באופן מצמצם, על פי מטרתו הדווקנית, ולא מעבר לה. בהתאם לכך נפסק בעבר, כי יש לצמצם את הוראות סעיף 10 רק לגבי פעולות ביקורת ודוחות ביקורת שיצאו תחת מבקר פנים, כהגדרתו בחוק, ורק לגבי דוחות ביקורת שחל עליהם החוק ואשר נערכו לפיו".

בעניין אחר, הנוגע עוד יותר לענייננו, עלתה שאלת חיסיון של דו"ח מבקר פנים של חברה ציבורית אשר שימש גם כמבקר פנימי של חברת בת פרטית ואשר הוציא דו"ח הנוגע לחברת הבת. בית משפט השלום קיבל את הטענה כי בחברת הבת המבקר שמונה הינו מבקר חיצוני והעובדה שהמבקר משמש גם כמבקר פנימי של חברת האם הציבורית אינה הופכת אותו למבקר פנים בחברת הבת, הנהנה מהחיסיון על פי חוק הואיל וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית אינו חל עליו. באותו מקרה נתבעו החברות בשל טענה בדבר לשון הרע בעצם פרסום דו"ח המבקר ועל כן הייתה חשיבות גבוהה לחיסיון של הדו"ח.

חשוב לציין, כי נושא ביקורת הפנים, בין בחברה פרטית ובין בחברה ציבורית, הוא נושא מורכב ומן הראוי כי מבקר פנים בחברה יתייעץ באופן קבוע עם עורך דין המתמחה בתחום הביקורת ובתחום החברות ורצוי שעורך דין זה לא יהיה עורך דינה של החברה, אשר עשוי להיות מצוי בניגוד עניינים ואולי אף הוא עצמו עשוי להיות מושא לביקורת.

מאת: עו"ד דורון אפיק*

מה בגליון?

9	בלעדי
11	כללית
41	תוצאות מכרזים
44	מהעולם

* הכותב הינו שותף בכר במשרד אפיק תורג'מן. הינו חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בגילויי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות ומימון ואף משמש כדירקטור במספר חברות. כמו כן, הכותב מרצה בקורס דירקטורים המועבר על ידי המרכז הישראלי לניהול.

* אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום החברות ומסכסכים בין בעלי מניות בטרם קבלת כל התלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לסל' 03-5635069. השרות ניתן ללא תשלום ללקוחות יפעת מכרזים בלבד.

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069
מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073
מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138
פקס: 03-5635075